

REPUBLIKA SRBIJA

RATEL

REGULATORNA AGENCIJA ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

PREGLED TRŽIŠTA EKSPRES I KURIRSKIH USLUGA U REPUBLICI SRBIJI

- TREĆI KVARTAL 2020. GODINE -

Kontinuiranom obradom kvartalnih podataka, analiziraju se kvartalni izveštaji, u datom pregledu tržišta koji se odnosi na treći kvartal 2020. godine i daje prikaz uporednog pregleda trećeg kvartala (Q3) 2020. godine u odnosu na drugi kvartal (Q2) 2020. godine za ekspres pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, kao i za kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. Kako bi pregled tržišta obuhvatio što bolji prikaz navedenih usluga na tržištu, prikazani su i uporedni podaci u odnosu na isti kvartal (Q3) prethodne 2019. godine. Obradeni podaci odnose se na operatore koji su u posmatranom periodu bili aktivni na tržištu poštanskih usluga i koji su dostavili podatke u kvartalnim upitnicima. Ovo se posebno odnosi na podatke za kurirske usluge, jer broj aktivnih operatera, odnosno broj operatera koji dostavljaju podatke u kvartalnim izveštajima značajno varira iz kvartala u kvartal.

U tabelama koje slede, prikazani su podaci o ostvarenom obimu na tržištu ekspres i kurirskih usluga u 2019. godini (*Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3*).

Obim UPS	Ekspres pošiljke							Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupno
	0-500 grama		501 g-1 kg	1kg-2 kg	2 kg-5kg	5kg-10kg	preko 10 kg	dokumenta	roba	
	dokumenta	roba								
	1	1a	2	3	4	5	6	7	8=1a+2+3+4+5+6	10=7+8
OBIM 2019 UKUPNO	5.030.601	11.884.259	4.672.102	3.975.122	4.743.461	2.846.430	4.446.527	5.030.601	32.567.901	37.598.502
Učešća obima po masi (%)	13,4	31,6	12,4	10,6	12,6	7,6	11,8	13,4	86,6	100

Tabela 1: Ukupan obim ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u 2019. godini

Obim MPS	Ekspres pošiljke															Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka	
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg				
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz			
	dokum.	roba	dokum.	roba															
	1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3+5+7+9+11+13	16=2+2a+4+6+8+10+12+14	17=15+16
OBIM 2019 UKUPNO	126.803	24.682	173.844	34.675	15.467	40.559	16.060	41.817	24.031	54.025	10.440	36.916	7.226	24.343	7.941	29.842	232.650	436.021	668.671
Učešća obima po masi (%)	19,0	3,7	26,0	5,2	2,3	6,1	2,4	6,3	3,6	8,1	1,6	5,5	1,1	3,6	1,2	4,5	34,8	65,2	100

Tabela 2: Ukupan obim ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju u 2019. godini

	Ukupno
Ukupan obim 2019.	157.019

Tabela 3: Ukupan broj pošiljaka od kurirskih usluga u 2019. godini

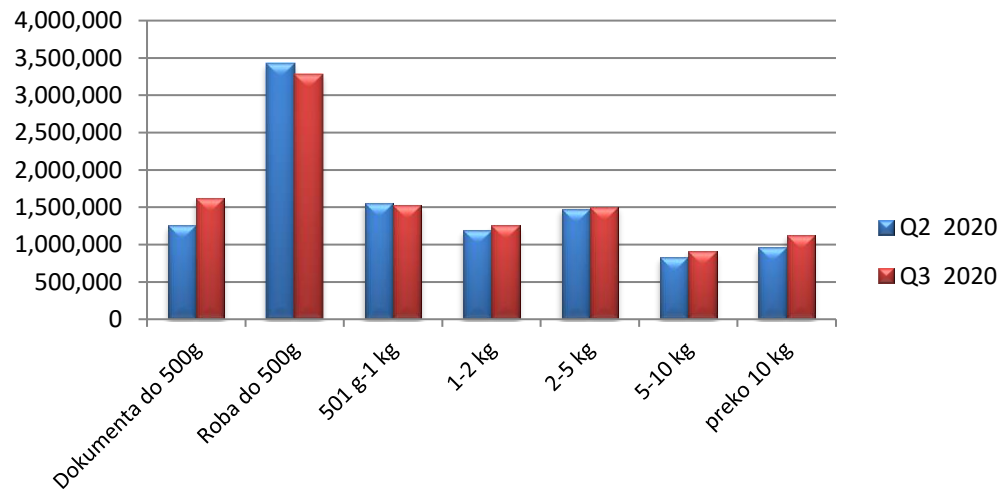
Ekspres pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju (UPS)

Kao i u prethodnom izveštaju, i u trećem kvartalu 2020. godine, 14 poštanskih operatora je obavljalo ekspres usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. U nastavku je prikazan uporedni pregled trećeg kvartala(Q3) 2020. godine u odnosu na drugi kvartal (Q2) 2020. godine (*Tabela 4, Grafik 1*) koji se odnosi na tržište ekspres usluga u unutrašnjem poštanskom saobraćaju.

Trend porasta obima usluga nastavlja se i u posmatranom trećem kvartalu (Q3) 2020. godine, tako da je zabeležen ukupan porast obima saobraćaja od (5%), što se može videti u datom prikazu a iz prezentovanih tabela i grafika za posmatrane kvartale. Kada posmatramo obim saobraćaja po stopama mase, beležimo porast obima ekspres pošiljaka koje sadrže dokumenta i to za čak 29%, dok je u kategoriji pošiljaka koje sadrže robu zabeležen ukupan rast obima saobraćaja u (2%). Možemo istaći da je u kategoriji robe najveći rast zabeležen u stopama mase 5-10kg(10%), odnosno u stopi mase preko 10 kg (16%). Takođe, primetan je blagi pad obima usluge u stopi mase robe do 500g (-4%), kao i u stopi mase 501g-1 kg(-2%).

	Ekspres pošiljke UPS - poređenje Q2/Q3 2020							Ukupno		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-1 kg	1-2 kg	2-5 kg	5-10 kg	preko 10 kg	ekspres pošiljaka		
	Dokumenta	Roba						Dokumenta	Roba	
Q2 2020	1.254.132	3.422.709	1.560.792	1.193.011	1.479.743	826.102	961.138	1.254.132	9.443.495	10.697.627
Učešće obima po masi Q2 2020	12	32	15	11	14	8	9	12	88	100
Q3 2020	1.622.468	3.285.204	1.526.324	1.255.754	1.504.226	910.239	1.118.292	1.622.468	9.600.039	11.222.507
Učešće obima po masi Q3 2020	14	29	14	11	13	8	10	14	86	100
Stopa rasta/pada Q2/Q3 2020	29	-4	-2	5	2	10	16	29	2	5

Tabela 4: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q2/Q3 2020. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

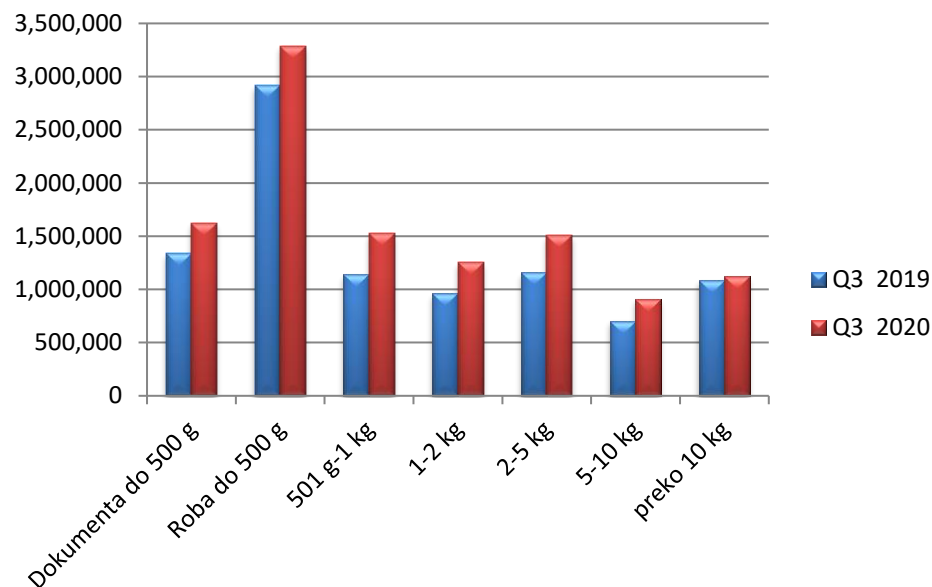

Grafik 1: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju za Q2/Q3 2020. godine

Kako bi pregled pružio potpunije podatke o stanju na posmatranom tržištu, u nastavku dajemo uporedni pregled ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za treći kvartal (Q3) u 2019. i 2020. godini. U odnosu na isti kvartal 2019. godine, u trećem kvartalu 2020. godine takođe je zabeležen porast ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju i to za 21%. Kada detaljnije pogledamo tabelu 5. zanimljivo je istaći da u kategoriji pošiljaka koje se odnose na dokumenta takođe zabeležen rast od 21%. Najveći zabeležen rast obima pošiljaka koje sadrže robu je u stopama mase od 501g-1 kg, 1-2 kg, 2-5 kg i 5-10 kg. Najmanji porast obima beležimo u kategoriji preko 10kg. (Tabela 5, Grafik 2).

	Ekspres posiljke UPS - poređenje Q3 2019/2020							Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Posiljke do 500 g		501 g-1 kg	1-2 kg	2-5 kg	5-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba								
Q3 2019	1.337.103	2.920.330	1.143.589	961.871	1.158.696	703.437	1.085.939	1.337.103	7.973.862	9.310.965
Učešće obima po masi Q3 2019	14	31	12	10	12	8	12	14	86	100
Q3 2020	1.622.468	3.285.204	1.526.324	1.255.754	1.504.226	910.239	1.118.292	1.622.468	9.600.039	11.222.507
Učešće obima po masi Q3 2020	14	29	14	11	13	8	10	14	86	100
Stopa rasta/pada Q2/Q3 2020	21	12	33	31	30	29	3	21	20	21

Tabela 5: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q3 2019/2020. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

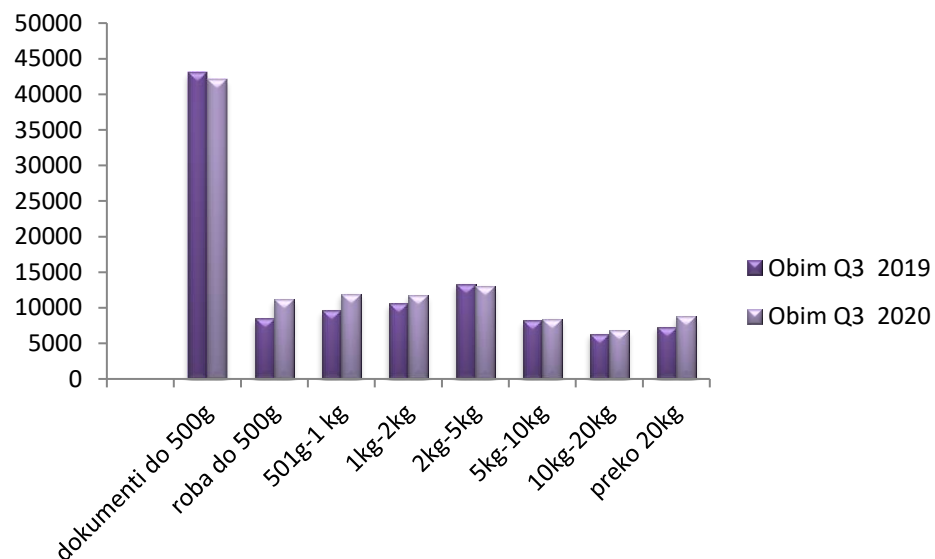
Grafik 2: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u Q3 2019/2020. godine

Ekspres pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju (MPS)

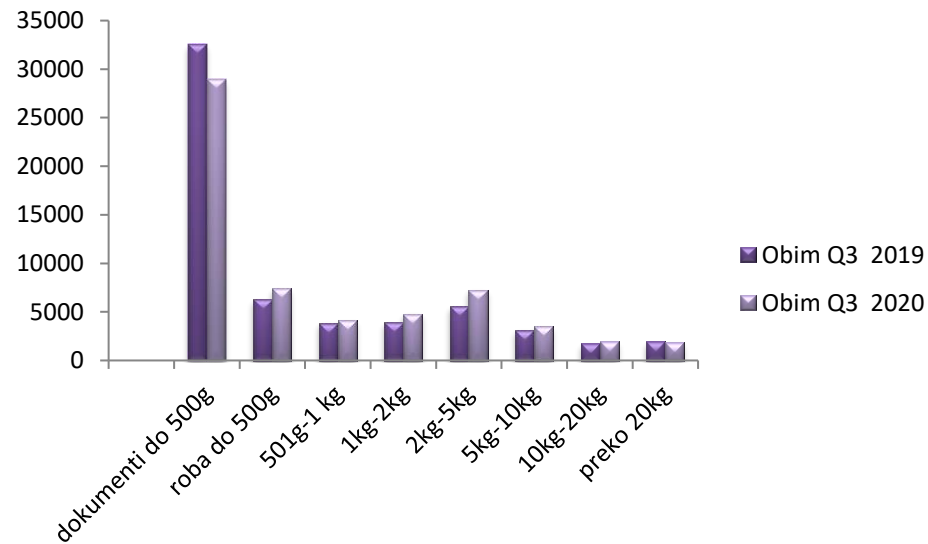
Što se tiče tržišta ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, možemo naglasiti da se situacija malo razlikuje od pregleda u unutrašnjem saobraćaju, ali prvo da naglasimo da je u trećem kvartalu 2020. godine osam poštanskih operatora obavljalo ekspres usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju. I za ovo tržište dat je uporedni prikaz trećeg kvartala (Q3) 2020. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine (*Tabela 6, Grafik 3, Grafik 4*). Kao što se može videti u priloženoj tabeli, u trećem kvartalu 2020. godine ukupan obim pošiljaka beleži blagi rast od skoro 5 % u odnosu na isti kvartal prethodne 2019. godine, i to porast pošiljaka u polazu od 1,6%, dok u dolazu porast iznosi oko 6,4%. Interesantno je da je zabeležen pad obima saobraćaja u kategoriji dokumenta do 500g u polazu i dolazu.

Obim MPS	Ekspres pošiljke																Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz	dolaz	
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba															
1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3+5+7+9+11+13	16=2+2a+4+6+8+10+12+14	17=15+16	
Učešće obima Q3 2019	32.576	6.264	43.099	8.525	3.851	9.654	3.933	10.604	5.541	13.325	3.123	8.185	1.721	6.344	1.920	7.298	58.929	107.034	165.963
Učešće obima po masi Q3 2019	20	4	26	5	2	6	2	6	3	8	2	5	1	4	1	4	36	64	100
Učešće obima Q3 2020	28.973	7.391	42.015	11.180	4.135	11.972	4.805	11.708	7.279	13.041	3.536	8.411	1.939	6.781	1.831	8.765	59.889	113.873	173.762
Učešće obima po masi Q3 2020	17	4	24	6	2	7	3	7	4	8	2	5	1	4	1	5	34	66	100

Tabela 6: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q3 2019/2020. godini u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Grafik 3: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu MPS za Q3 2019/2020 godine

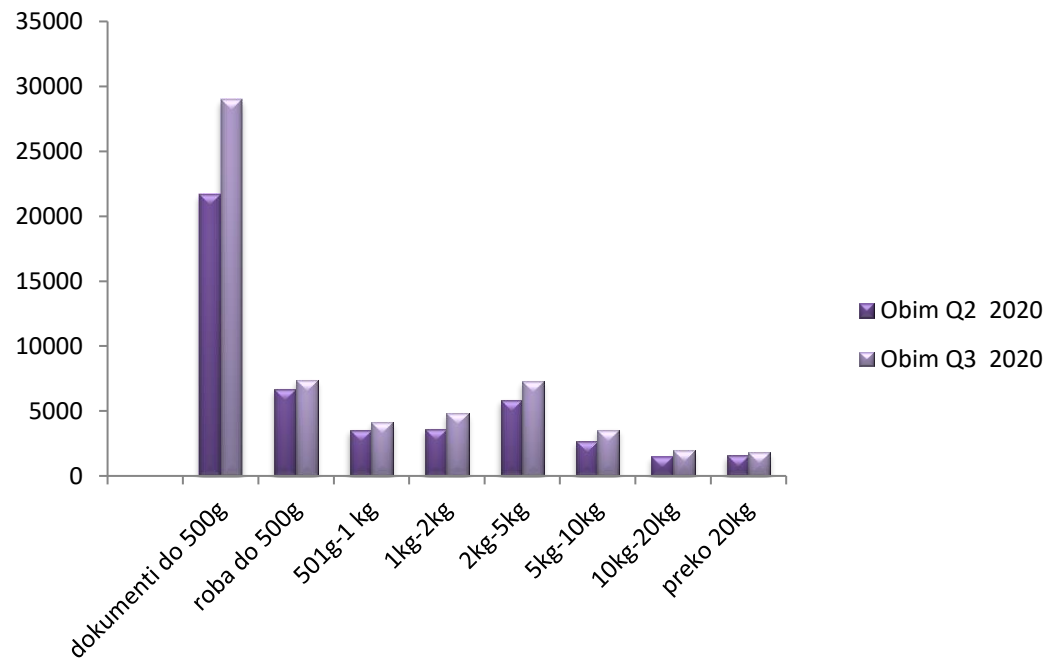
Grafik 4: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu MPS za Q3 2019/2020 godine

Takođe, i u međunarodnom saobraćaju upotpunjujemo analizu koja obuhvata period Q3 2020. U trećem kvartalu 2020. godine u odnosu na drugi kvartal 2020. godine beležimo značajan porast ukupnog obima pošiljaka od oko 26%. Interesantno je da je skoro identičan porast saobraćaja u polazu(27%) i dolazu(26%). Možemo istaći da je pad obima zabeležen jedino u kategoriji roba 0-500g i to u dolazu (*Tabela 7, Grafik 5 i Grafik 6*). Zanimljivo je da najveći rast (38%) zabeležen u kategoriji dokumenta do 500 g i to u dolazu.

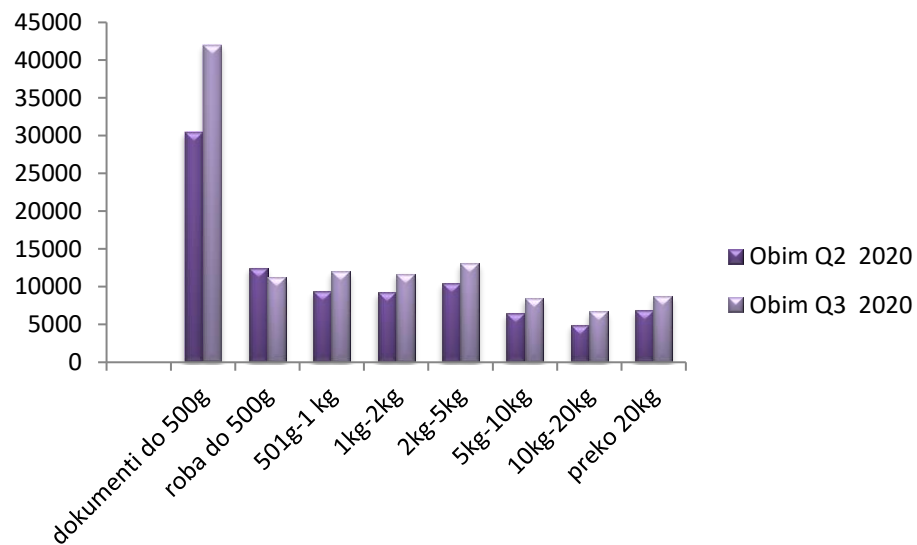
Obim MPS	Ekspres pošiljke																Ukupno		Ukupno ekspres pošiljaka
	0-500 grama				501 g-1 kg		1kg-2kg		2kg-5kg		5kg-10kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz	dolaz	
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba															
	1	1a	2	2a	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=1+1a+3+5+7+9+11+13	16=2+2a+4+6+8+10+12+14	
Učešće obima Q2 2020	21.692	6.702	30.473	12.467	3.541	9.393	3.618	9.253	5.859	10.470	2.683	6.477	1.499	4.924	1.591	6.849	47.185	90.306	137.491
Učešće obima po masi Q2 2020	16	5	22	9	3	7	3	7	4	8	2	5	1	4	1	5	34	66	100
Učešće obima Q3 2020	28.973	7.391	42.015	11.180	4.135	11.972	4.805	11.708	7.279	13.041	3.536	8.411	1.939	6.781	1.831	8.765	59.889	113.873	173.762
Učešće obima po masi Q3 2020	17	4	24	6	2	7	3	7	4	8	2	5	1	4	1	5	34	66	100

Tabela 7: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q2 2020. i Q3 2020. godine u međunarodnom poštanskom saobraćaju

U dijagramima koji slede dat je uporedni prikaz ukupnog broja pošiljaka za treći kvartal 2020. godine u odnosu na drugi kvartal 2020. godine, i to zasebno za pošiljke u polazu i dolazu.

Grafik 5: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu u međunarodnom saobraćaju u Q2 2020. i Q3 2020. godine

Grafik 6: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu u međunarodnom saobraćaju u Q2 2020. i Q3 2020. godine

Kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Kada je reč o pregledu tržišta kurirskih usluga, a na osnovu dostavljenih podataka za treći kvartal 2020. godine, utvrđeno je da je 18 operatora dostavilo kvartalne izveštaje. Neophodno je naglasiti da je broj operatora kurirskih usluga koji su dostavili kvartalne izveštaje, neznatno manji u odnosu na prethodni kvartalni izveštaj. S tim u vezi, u pregledu je dat uporedni prikaz trećeg kvartala (Q3) 2020. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine (*Tabela 8, Grafik 7*).

Primetan je pad broja pošiljaka u trećem kvartalu tekuće 2020. godine u odnosu na isti kvartal 2019. godine i to -13,5%, što nam pokazuje neznatan trend smanjenja obima ove usluge.

	UKUPNO
OBIM Q3 2019	35.299
OBIM Q3 2020	30.526
Stopa rasta/pada Q3 2019/2020	-13,5

Tabela 8: Poređenje obima pošiljaka operatora kurirskih usluga za Q3 2019/2020 godine

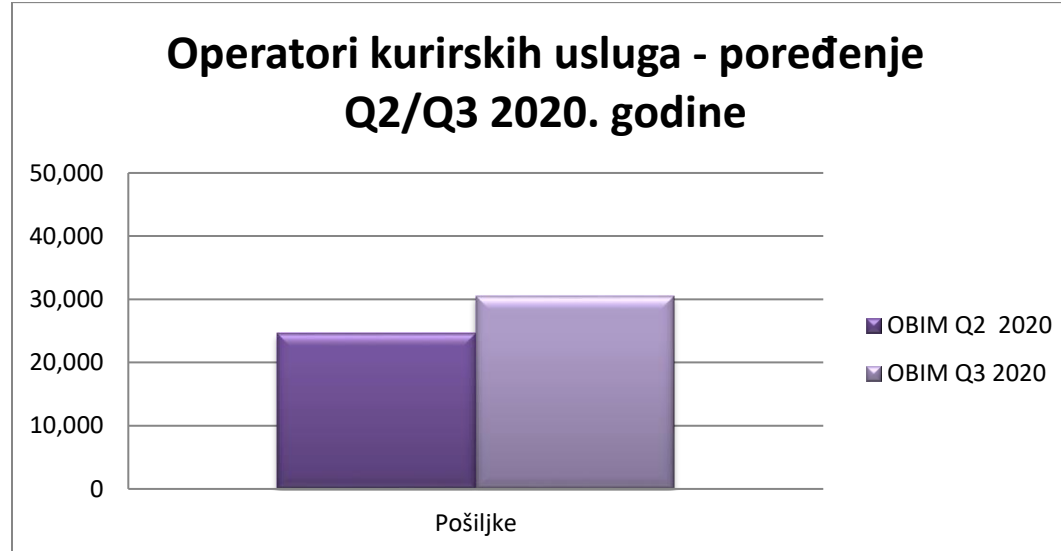

Grafik 7: Prikaz obima pošiljaka operatora kurirskih uslugaza Q3 2019/2020 godine

Drugačiju sliku imamo kada analiziramo podatke koji se odnose na uporedni pregled trećeg kvartala (Q3) 2020. godine u odnosu na drugi kvartal (Q2) 2020. godine, tako da možemo naglasiti da je zabeležen porast broja pošiljaka i to za čak 24,1%. Zanimljiva će biti analiza obima broja pošiljaka kurirskih usluga u narednom periodu, odnosno praćenje trenda obima ovih usluga usled opšte situacije vezane za pandemiju virusa COVID-19 (Tabela 9, Grafik 8).

	Pošiljke
OBIM Q2 2020	24.606
OBIM Q3 2020	30.526
Stopa rasta/pada Q2/Q3 2020	24,1

Tabela 9: Poređenje obima pošiljaka operatora kurirskih usluga za Q2/Q3 2020. godine

Grafik 8: Prikaz obima pošiljaka operatora kurirskih usluga za Q2/Q3 2020. godine